

بررسی توانایی HI-6 در مهار یا برگرداندن اثر پاراکسون بر روی پاسخ انقباضی عضله دوسر گردن جوجه به تحریک الکتریکی

*ناصر خدابی^۱، دکتر غلامرضا پور حیدری^۲، علی نوروززاده^۳، دکتر علی خوش باطن^۴

چکیده

سابقه و هدف: یکی از آثار سمی ارگانوفسفره ها فلج عضلات اسکلتی است که در نهایت باعث مرگ می شود. اکسایم ها تقریباً تنها آنتی دوت های شناخته شده برای جلوگیری یا برگرداندن اثرات سمی ارگانوفسفره ها بر روی عضلات اسکلتی می باشند. در این مطالعه اثرات احتمالی غلظت های مختلف اکسایم نسبتاً جدید HI-6 در پیشگیری یا برگرداندن تغییرات ایجاد شده توسط پاراکسون در عضلات اسکلتی بر روی بافت عصب-عضله دوسر گردن جوجه بررسی گردید.

مواد و روشها: این مطالعه یک مطالعه تجربی می باشد. برای این منظور عصب حرکتی عضله گردن جوجه با فرکانس ۱/۰ هرتز و مدت زمان پالس ۰/۲ میلی ثانیه (با ولتاژ بالاتر از ولتاژ مورد نیاز برای ایجاد حداکثر پاسخ) برای تولید تکانه های انقباضی منفرد تحریک شده و پاسخ های انقباضی بصورت ایزوتونیک توسط فیزیوگراف (نارکو) ثبت گردید. با توجه به یافته های قبلی، غلظت ۰/۱ میکرومولار پاراکسون که قدرت انقباضی عضله را بیش از دو برابر افزایش می داد، مورد استفاده قرار گرفت. سپس اثر غلظت های مختلف HI-6 برای مهار یا برگرداندن اثر پاراکسون مورد بررسی قرار گرفت.

یافته ها: با غلظت ۱۰۰۰ میکرومولار تقریباً تمام اثرات پاراکسون (اگر قبل، همراه و یا بعد از پاراکسون به محیط بافت اضافه شود) را خنثی کرده و یا از آن جلوگیری می کند. غلظت های ۳۰۰، ۱۰۰، ۳۰ میکرومولار HI-6 بترتیب ۷۵، ۵۰ و ۲۵ درصد از اثرات پاراکسون را برگردانده یا مهار می کند. غلظت ۱۰ میکرومولار HI-6 اثر قابل ملاحظه ای نداشت. با غلظت ۱۰۰۰ میکرومولار به تنهایی اندازه توجیه ها را نسبت به کنترل کاهش می دهد.

نتیجه گیری: در مجموع نتایج این مطالعه نشان داد که HI-6 در مقادیر بکار برده شده می تواند بعنوان آنتی دوت پاراکسون بکار برود، هر چند که در غلظت های بالاتر ممکن است اثرات دیگری نشان دهد.

کلمات کلیدی: پاراکسون، HI-6، عضله دوسر گردن، جوجه

مقدمه

تروریستی می باشد^(۱)). به علت تنوع ترکیبات ارگانوفسفره ها (بیش از ۲۰۰ نوع) و کاربرد رایج آنها، مسمومیت با این ترکیبات همواره یک مشکل جدی بوده است. سالیانه سه میلیون مورد مسمومیت و حداقل ۳۰۰ هزار مرگ ناشی از ارگانوفسفره ها گزارش می شود که بیشتر در میان کشاورزان، کارگران کارخانه سازنده و بچه های کوچک دیده شده است^(۲). ارگانوفسفره ها با اتصال به مرکز فعال آنژیم استیل کولین استراز و فسفریله کردن و در نتیجه آن باعث تجمع

ارگانوفسفره ها ترکیبات شیمیایی هستند که کاربرد فراوانی در زندگی روزمره بشر دارند. این ترکیبات بصورتهای مختلف از جمله حشره کش در منازل، ضد آفت در کشاورزی و ... مصرف می شوند^(۳). از همه مهمتر، ارگانوفسفره ها بصورت سلاح در میدان جنگی و عملیات تروریستی نیز بکار گرفته می شوند. بعنوان نمونه در طول جنگ عراق علیه ایران بارها نیروهای عراقی از ارگانوفسفره ها استفاده کردند. نمونه دیگر استفاده گاز سارین در متروی ژاپن با اهداف

۱- مریم، دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران، دانشکده پیراپزشکی، گروه هوشیاری^{*} (نویسنده مسئول)

۲- استادیار، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، دانشکده پزشکی، گروه فارماکولوژی

۳- مریم، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، دانشکده پزشکی، گروه فیزیولوژی

۴- استاد، دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج)، دانشکده پزشکی، گروه فیزیولوژی

مربعی سوپراماگزیمال (ولتاژی بالاتر از ولتاژ مورد نیاز برای ایجاد حداقل پاسخ) با فرکانس ۱/۰ هرتز و مدت زمان پالس ۰/۲ میلی ثانیه برای تولید تکانه‌های انقباضی منفرد تحریک داده شد (۱۰، ۱۱). پاسخ‌های انقباضی بصورت ایزوتونیک توسط فیزیوگراف (نارکو) ثبت و در نرم افزار طراحی شده ذخیره گردید. بافت بمدت ۱۵-۳۰ دقیقه برای ثبیت اندازه تکانه‌ها تحریک داده شده و پس از ثبیت اندازه تکانه‌ها، بعنوان کنترل برای ادامه آزمایش در نظر گرفته شد. براساس آزمایشات قبلی دوز ۱/۰ میکرومولا ر پاراکسون برای انجام آزمایشات مورد استفاده قرار گرفت. غلظت‌های مختلف ۱۰-۳۰، ۱۰۰، ۳۰۰ و ۱۰۰۰ میکرومولا ر در حضور دوز ۱/۰ میکرومولا ر پاراکسون در سه حالت مختلف (پنج دقیقه قبل از Pre-treatment، همزمان Simultaneous) و ۲۰ دقیقه بعد از Poste-treatment) اضافه شدن ۱/۰ میکرومولا ر پاراکسون) به محیط بافت اضافه گردید و اثرات احتمالی آنها در جلوگیری از افزایش یا کاهش افزایش ایجاد شده توسط پاراکسون در ارتفاع تکانه‌های ناشی از تحریک الکتریکی اندازه گیری شده و مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت. داده‌های بدست آمده یعنی درصد تغییرات ارتفاع تکانه‌ها نسبت به حالت کنترل باروش آنالیز واریانس دو طرفه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. غلظت‌های مختلف داروها بعنوان متغیر بین آزمایش و زمان (۵، ۱۰، ۲۰، ۳۰ دقیقه) به عنوان متغیر درون آزمایش در نظر گرفته شد. زمانی که آنالیز واریانس تداخل معنی دار بین زمان و نوع رانشان داد، برای هر زمان مشخص، یک آنالیز واریانس یک طرفه و در موارد لزوم یک تست بعدی (posthoc) انجام شد. تعداد نمونه‌ها حداقل ۷ بافت بوده و کلیه داده‌ها بصورت میانگین و خطای استاندارد آن ارایه شده است.

یافته‌ها

نتایج حاصل از ۴ سری آزمایش طراحی شده در این مطالعه به شرح زیر است:

- ۱- اثر غلظت‌های مختلف HI-۶ بر پاسخ انقباضی عضله به تحریک الکتریکی بدون حضور پاراکسون HI-۶ با غلظت‌های ۱۰، ۳۰، ۱۰۰ و ۳۰۰ میکرومولا ر به تنهایی و بدون حضور پاراکسون تاثیری بر اندازه تکانه‌ها در طول آزمایش نداشتند. ولی غلظت ۱۰۰۰ میکرومولا ر HI-۶ پس از اضافه شدن به محیط بافت یک کاهش ۲۰ درصدی در ارتفاع تکانه‌ها نسبت به حالت کنترل ایجاد نمود که تا انتهای آزمایش برقرار ماند (شکل ۱).

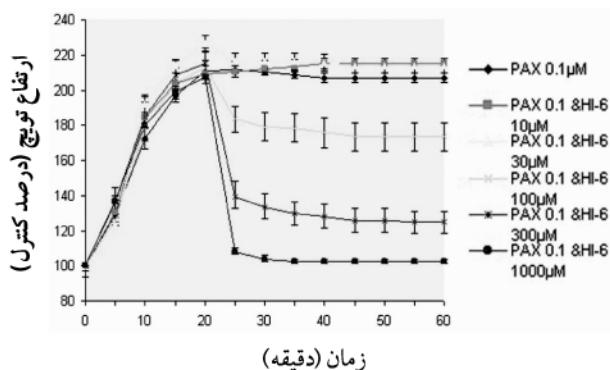
استیل کولین در سیناپس‌های کولینرژیک شده و با تحریک مداوم گیرنده‌های موسکارینی و نیکوتینی استیل کولین باعث بروز آثار و علایم مسمومیت می‌گردد (۵).

علائم موسکارینی مسمومیت معمولاً با آتروپین و علائم سیستم اعصاب مرکزی با دیازپام کنترل می‌گردد. علائم نیکوتینی مسمومیت که عمدها منجر به ضعف و فلجه عضلات اسکلتی از جمله آنژیم تنفسی گردیده و باعث مرگ می‌شود. با فعال سازی مجدد آنژیم استیل کولین استراز فسفریله شده و یا جایگزین آن قابل برطرف شدن است. فعال سازی مجدد آنژیم با اکسایم‌ها انجام می‌گیرد. اکسایم‌ها اگر با مقدار لازم و در فاصله زمانی مناسب استفاده شوند با دفسفریله کردن آنژیم و فعال سازی مجدد آن علائم مسمومیت را از بین می‌برند (۵). در مطالعات قبلی، مانشان دادیم که مجموعه عصب- عضله دو سر گردن جوجه بافت مناسبی برای بررسی اثرات ارگانوفسفره‌ها بر عملکرد عضلات اسکلتی می‌باشد. بعلاوه نشان داده شد که پاراکسون که یک ارگانوفسفره در دسترس می‌باشد نیز با غلظت ۱/۰ میکرومولا ر می‌تواند افزایش قابل ملاحظه‌ای در قدرت انقباضی عضله ایجاد نماید (۹، ۸). هم چنین، در مطالعات قبلی نشان دادیم که پرالیدوکسایم و ابیدوکسایم در غلظت‌های مختلف می‌توانند بخشی یا تمامی اثرات پاراکسون را برگرداند و یا از بروز آنها جلوگیری نمایند (۹، ۸). در این مطالعه اثرات HI-۶ بعنوان یک اکسایم نسبتاً جدید در مهار یا باز گرداندن اثرات پاراکسون و نیز اثرات آن به تنهایی بر عضله مخطط مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

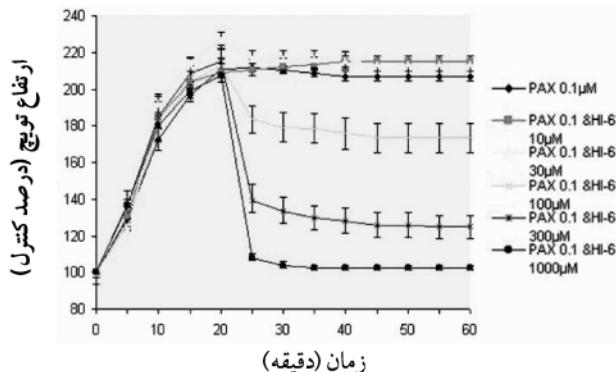
همانطور که اشاره شد، برای بررسی اثرات داروها بر عملکرد عصب و عضله از مجموعه عصبي- عضلانی دو سر گردن جوجه‌های ۲-۱۰ روزه (با وزن ۳۵-۴۵ گرم) استفاده شد. جوجه‌ها ابتدا با یک دوز کشنده اتر و سپس قطع وریدهای اصلی کشته شده و عضله دو سر گردن جوجه همراه با عصب مربوطه با روش جراحی بسرعت خارج شده و در داخل حمام بافتی محتوى ۵۰ میلی لیتر محلول فیزیولوژیک کربس (بر حسب میلی مول: $\text{CaCl}_2 \frac{2}{5}$ $\text{MgSO}_4 \frac{7}{4}$ $\text{Glucose} \frac{1}{1}$ $\text{NaHCO}_3 \frac{25}{2}$ $\text{KH}_2\text{PO}_4 \frac{4}{2}$ $\text{KCl} \frac{117}{1}$ $\text{NaCl} \frac{47}{1}$) قرار داده شد. محلول کربس و بافت با گاز کربوژن (اکسیژن ۹۵٪ و دی‌اکسید کربن ۵٪) هوادهی شده و محیط بافت در دمای ۳۲ درجه سانتیگراد و PH بین ۷/۲ تا ۷/۳ تنظیم گردید. عصب عضله با پالس‌های

حالت ۶-HI همزمان با پاراکسون به محیط بافت اضافه شد. غلظت ۱۰ میکرومولار ۶-HI تاثیری بر اندازه توییج‌ها نداشت. غلظت ۳۰ میکرومولار تاثیر اندکی (۱۰ درصدی) داشت. غلظت ۱۰۰ و ۳۰۰ میکرومولار ۶-HI با مهار اثر پاراکسون، بترتیب ۴۰ و ۷۵ درصد از افزایش ارتفاع توییج‌ها توسط پاراکسون جلوگیری کردند و غلظت ۱۰۰۰ میکرومولار ۶-HI بطور کامل اثر پاراکسون را مهار کرد (شکل ۳).

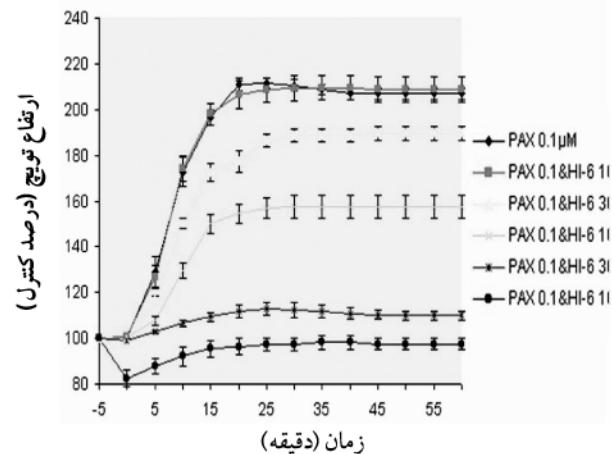

شکل ۳ -نمودار حاصل از اندازه توییج‌های حاصل از تحریک الکتریکی بافت در حضور پاراکسون (Paraoxon, PAX) و غلظت‌های مختلف ۶-HI هنگامیکه همزمان به محیط اضافه می‌گردد همزمان

حالات اثر پاراکسون به محیط اضافه ۶-HI:post-treatment در دقیقه ۲۰ آزمایش یعنی بعد از به حد اکثر رسیدن اثر پاراکسون به محیط اضافه گردید. غلظت‌های ۱۰ و ۳۰ میکرومولار ۶-HI تاثیری در کاهش ارتفاع افزایش یافته توییج‌ها توسط پاراکسون نداشتند. غلظت‌های ۱۰۰، ۳۰۰ و ۱۰۰۰ میکرومولار ۶-HI ارتفاع افزایش یافته توییج‌ها توسط پاراکسون را بترتیب ۹۵ و ۷۰، ۲۷ و درصد کاهش دادند (شکل ۴).

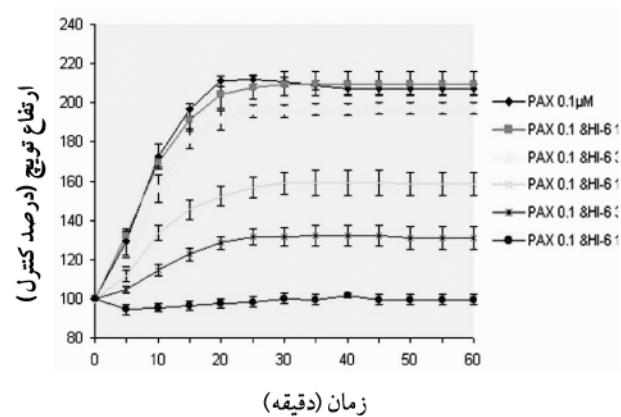
شکل ۴ - اثر غلظت‌های مختلف ۶-HI در برگرداندن اثر افزایشی ۰/۰۰۰ میکرومولار پاراکسون (Paraoxon, PAX) بر روی تکانه‌های بافت در پاسخ به تحریک الکتریکی هنگامیکه در دقیقه ۲۰ آزمایش به محیط بافت اضافه می‌گردد (Post-treatment). نقاط نشانگر میانگین ۷ آزمایش به همراه خطای استاندارد آن می‌باشد

شکل ۱ - اثر غلظت‌های مختلف ۶-HI به تنهایی که در پاسخ به تحریک الکتریکی بافت بدست آمده است . نقاط نشانگر میانگین ۷ آزمایش به همراه خطای استاندارد آن می‌باشد.

۲- اثر غلظت‌های مختلف ۶-HI بر پاسخ انقباضی عضله به تحریک الکتریکی در حضور پاراکسون

حالات pre-treatment : در این حالت ۶-HI پنج دقیقه قبل از اضافه شدن پاراکسون به محیط بافت اضافه شد. ۶-HI با غلظت ۱۰ میکرومولار نتوانست از افزایش ۱۰۰ درصدی ارتفاع توییج توسط پاراکسون جلوگیری کند. غلظت‌های ۱۰۰، ۳۰۰ و ۳۰۰۰ میکرومولار ۶-HI با مهار اثر پاراکسون جلوگیری کند. غلظت‌های ۴۵ و ۹۰ درصد از افزایش ارتفاع توییج‌ها جلوگیری کردند. غلظت ۱۰۰۰ میکرومولار ۶-HI با مهار اثر پاراکسون، اندازه توییج‌ها را ابتدا به ۱۰-۱۵ درصد پایین تراز حالت کنترل رساند که بتدریج تقریباً به حالت کنترل رسید (شکل ۲).

شکل ۲ - نمودار حاصل از تأثیر غلظت‌های مختلف ۶-HI در کاهش یا جلوگیری اثر پاراکسون (Paraoxon, PAX) بر روی اندازه توییج‌ها هنگامیکه دقیقه قبل از سه به محیط اضافه می‌شود (Pre-treatment)

بحث و نتیجه گیری

و در حالت Simultaneous بیشتر از حالت post-treatment می باشد. با توجه به اینکه اکسایم ها در درمان معمولاً بعد از بروز مسمومیت های حاصل از ارگانوفسفره ها بکار می روند اگر با دوز و فاصله زمانی مناسب و قبل از مسمومیت به افراد داده شود شاید آثار درمانی بهتری داشته باشد و از بسیاری از عوارض مسمومیت (مثل پدیده aging) جلوگیری می کند.

مادر آزمایشات قبلی خواص آنتی دوتی اوپیدوکسایم و پرالیدوکسایم را در برابر پاراکسون بررسی کردیم و نتیجه گرفتیم که پرالیدوکسایم و اوپیدوکسایم هر دو آنتی دوت مناسی برای پاراکسون هستند(۸،۹). این مطالعه نیز نشان داد که HI-۶ می تواند بعنوان یک آنتی دوت دیگر برای مسمومیت های حاصل از ارگانوفسفره پاراکسون مورد استفاده قرار بگیرد. پرالیدوکسایم نسبت به اوپیدوکسایم موثرتر بوده و حتی با غلظت ۱۰۰ میکرومولار اثر پاراکسون را بطور کامل خنثی می نماید. در این آزمایش HI-۶ با غلظت ۱۰۰۰ و ۳۰۰ میکرومولار (بسته به حالت استفاده) در مقایسه با ۱۰۰ میکرومولار پرالیدوکسایم اثر همسان داشت. هر چند HI-۶ در مسمومیت با ارگانوفسفره های قویتر مثل سارین ، سیکلوسارین، سومان و VX نسبت به پرالیدوکسایم و اوپیدوکسایم خیلی بهتر عمل می کند(۱۴-۱۲). ولی در مورد تابون ضعیف تر عمل می کند (۱۳، ۱۵، ۱۶). با توجه به تنوع ترکیبات ارگانوفسفره ها و کثرت مسمومیت های حاصل از آنها ضروری است که خواص آنتی دوتی اکسایم های موجود در مورد همه ارگانوفسفره ها آزمایش شده و اکسایم اختصاصی بر هر ارگانوفسفره انتخاب گردد. در مجموع آزمایشات نشان داد که با روش فوق براحتی می توان آثار مضر ارگانوفسفره ها و خواص آنتی دوتی اکسایم ها را بر روی عضلات مخطط اندازه گیری کرد. اکسایم HI-۶ نیز می تواند بعنوان آنتی دوت در مسمومیت با پاراکسون مورد استفاده قرار بگیرد.

References

1. Tafuri J, Roberts J. Organophosphate poisoning. Annals of Emergency Medicine. 1987; 16(2):193-202.
2. Kwong TC. Organophosphate pesticides: Biochemistry and clinical toxicology. Therapeutic Drug Monitoring. 2002; 24: 144-9.
3. Okumura T, Suzuki K, fukuda A. The Tokyo Subway

نتایج حاصل از این آزمایش بار دیگر نشان داد که با روش بکار گرفته شده در مطالعه حاضر به راحتی می توان آثار ارگانوفسفره ها یا احیاناً مواد مختلف دیگر را بر عملکرد عضلات مخطط نشان داد. مطابق با مطالعات قبلی نگارنده و همکاران دوز ۱۰۰ میکرومولار پاراکسون با افزایش ارتفاع تکانه های ناشی از تحریک الکتریکی به بیش از دو برابر کنترل، دوز مناسب برای بررسی اثر غلظت های مختلف HI-۶ در تقلیل یا جلوگیری از اثرات پاراکسون می باشد(۸، ۹). HI-۶ با غلظت های پایین در عدم حضور پاراکسون، تاثیری بر ارتفاع تکانه های حاصل از تحریک الکتریکی بافت ندارد. ولی در غلظت بالاتر (۱۰۰۰ میکرومولار) باعث کاهش ۲۰ درصدی ارتفاع تکانه های نسبت به حالت کنترل می شود (شکل ۱). اکسایم ها در غلظت های بالا مثل ارگانوفسفره ها عمل کرده و با مهار آنزیم استیل کولین در عضلات باعث افزایش قدرت انقباضی یا تتانی در آنها می شوند (۱۷). مادر این مطالعه در غلظت های بالاتر HI-۶ یک اثر مخالف با مطالعه فوق را مشاهده کردیم که قابل تامی بوده و نیاز به بررسی بیشتر دارد. HI-۶ با غلظت های بکار رفته در حالت pre-treatment نشان داد که اولاً غلظت ۱۰ و ۳۰ میکرومولار آن، دوز های مناسبی برای مهار یا کاهش اثر پاراکسون نمی باشند. ثانیاً غلظت ۳۰۰ میکرومولار HI-۶ تقریباً تمام اثر پاراکسون را مهار می کند و دوز مناسب می باشد. در حالت post-treatment Simultaneous HI-۶ تقریباً بی اثر هستند ولی برای خنثی نمودن تمام اثر پاراکسون به دوز های بالاتر HI-۶ نیاز هست و غلظت ۱۰۰۰ میکرومولار HI-۶ می تواند اثرات پاراکسون را مهار کند(شکل های ۲، ۳، ۴). نتایج فوق نشان می دهد که اثر مهار کنندگی دوز های موثر HI-۶ در برابر پاراکسون در حالت pre-treatment بیشتر از حالت Simultaneous

sarin Attack: disaster management, part 1: community emergency response. Acad Emery Med. 1998; 5(6): 613-7.

4. Eyer P. The role of oximes in the management of organophosphorus pesticide poisoning. Toxicol Rev. 2003; 22(3):165-90.
5. Brown JH. Tayler P. Muscarinic receptor agonists

- and antagonists. In: Goodman and Gilman, eds. The pharmacological Basis of therapeutics, 9th ed. New York: Mc Graw-Hill, 1996.
6. Eddleston M, Szinic L, Eyor P, Buckley N. Oximes in acute organophosphate pesticide poisoning: a systematic review of clinical trials. *QJM*. 2002; 18(3): 175-81.
7. Dawson RM. Review of oximes available for the treatment of nerve agent poisoning. *J Appl Toxicol*. 1994;14: 317-37.
8. Poorheidari G, Khodaei N, Shahriary A. Evaluation of the changes in contractility of Chick biventer cervixes nerve-muscle encountered with Paraoxon and Pralidoxime:Introduction of a non-enzymatic method ,Iranian journal of military medicine. 2004; 6(1): 76-81.
9. Khodaei N, Poorheidari G, Sharriary A, Ramezani M, Noroozzadeh A, Khoshbaten A. The effect of Obidoxime on reversal or prevention of paraoxon-induced changes in the function of chick biventer cervixes nerve-muscle preparation, Iranian journal of military medicine. 2004; 6(3):205-10.
10. Ginsbory BL. Warriner J. The use of the chick Biventer cervicis nerve- muscle preparation. *Brit J pharmacol*.1960; 15: 410-7.
11. Barfaraz H, Harvey AL. The use of the chick biventer cervicis preparation to assess the protective activity of six international reference antivenoms on the neuromuscular effects of snake venoms in vitro. *Toxicon*. 1994; 32(3): 267- 72.
12. Kassa J. A comparison of the reactivation effect of the HI-6 oxime and obioxime on cyclosin-inhibited acetylcholinesterase in the diaphragm and various parts of the brain in rats. *Cesk Siov Farm*. 1998; 47(1) :47-50.
13. Weilemann BR, Gutman L. Efficacy of obidoxime in human organophosphate poisoning: determination by neuromuscular transmission studies. *Muscle Nerve*. 1995; 18: 5- 22.
14. Kuca K, Cabal J, Kassa J, Jun D, Hrabinova M. A comparison of the potency of the oxime Hlo-7 and currently used oximes (HI-6, pralidoxime, obidoxime) to reactivate nerve agent-inhibited rat brain acetylcholinesterase by in vitro methods. *Acta Medica(Hradec Kralove)*. 2005; 48(2): 81-6.
15. Wolthuis O, Vanwersch RA, Van der Wiel HJ. The efficacy of some bis-pyridinium oximes as antidotes to soman in isolated muscles of several species including man. *Eur J Pharmacol*. 1981; 70(3): 355-69.
16. Cetkovic S, Cvetkovic M, Jandric D, Boskovic B. Effect of PAM-2, HI-6, HGG-12 in poisoning by tabun and its thiocholine- like analog in the rat. *Funda Appl Toxicol*. 1984; 4(2 pt 2): S116-23.
17. Taylor P. Anticholinesterase agents. In hardman JE, limbird LE, eds, *Goodma & Gilman's The pharmacologic Basis of therapeutic*, 9th ed. New York: Mc Graw- Hill, 1996, P:161-176.

Evaluation of the HI-6 ability on reversal or prevention of paraoxon-induced changes in the function of Chichen Biventer cervices nerve-muscle preparation

*Khodaei N; MSc¹, Poorheidari GR; PhD², Norooz-Zadeh A; MSc³, Khoshbaten A; PhD⁴

Abstract

Background: Paralysis of skeletal muscles, which can lead to paralysis of respiratory muscles and death, is one of the most toxic effects of organophosphates (Ops), and oximes are almost the only known antidotes that can reverse or prevent such toxic effects. In the present research work, possible reversal or preventive effect of different concentrations of the relatively new oxime (HI-6) on paraoxon-induced changes on function of skeletal muscle of chicken biventer cervix (CBC) nerve-muscle preparation were studied using twitch tension recording technique.

Materials and methods: This is experimental study. For this purpose, twitches of the CBC muscle were evoked by stimulating the motor nerve at 0.1 Hz with pulses of 0.2 msec duration and a voltage of greater than that required to produce the maximum response. Twitches were recorded isotonically using Narco Biosystem.

Results: Our prior findings revealed that paraoxon at a concentration of 0.1 μM induces a significant increase (more than 100%) in the twitch amplitude, and therefore, this concentration was used to examine the efficacy of HI-6 to reverse or prevent such effects. HI-6 at 1000 μM could almost fully reverse (when it was used as post treatment) or prevent (when it was used as pretreatment or at the same time as toxin) the effect of paraoxon. It could also reverse or reduce this effect to about 25%, 50% and 75% at 300, 100 and 30 μM, respectively. Furthermore, HI-6 at 10 μM produced no significant preventive or reversal effect. However, HI-6 alone at 1000 μM increased the twitch amplitude by about 20%.

Conclusions: These data indicated that HI-6 could be recognized as an antidote of paraoxon, although it may have other effects at high concentrations.

Key words: Cervical muscles, Chicken Biventer, HI-6, Paraoxon

1- (*Corresponding author) Instructor, Army University of Medical Sciences, Faculty of Paramedicine

2- Assistant professor, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Faculty of Medicine, Department of Pharmacology

3- Instructor, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Faculty of Medicine, Department of Physiology

4- Professor, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Faculty of Medicine, Department of Physiology